

Årsrapport 2010

**Studievalg Østjylland
10. februar 2011**

Indholdsfortegnelse

1. Kommentarer og bemærkninger til Studievalg-statistik	side 3
2. Lokale brugerundersøgelser og data	side 4
3. Status for opfyldelse af uddannelseskraav for vejledere	side 5
4. EUD-indsatsen – herunder samarbejdet og aftaler med erhvervsskoler	side 6
5. Samarbejdet med de gymnasiale uddannelser	side 7
6. Udvidet behov – indsatsen – metoder og erfaringer	side 7
7. UG.dk – anvendelse og erfaringer med UG.dk og anden brug af it-baseret vejledning	side 10
8. Hvordan tænkes vejledningstilbuddet tilpasset eVejledningen?	side 11
9. Nye tiltag, justeringer og idéer	side 12

1. Kommentarer og bemærkninger til Studievalg-statistik

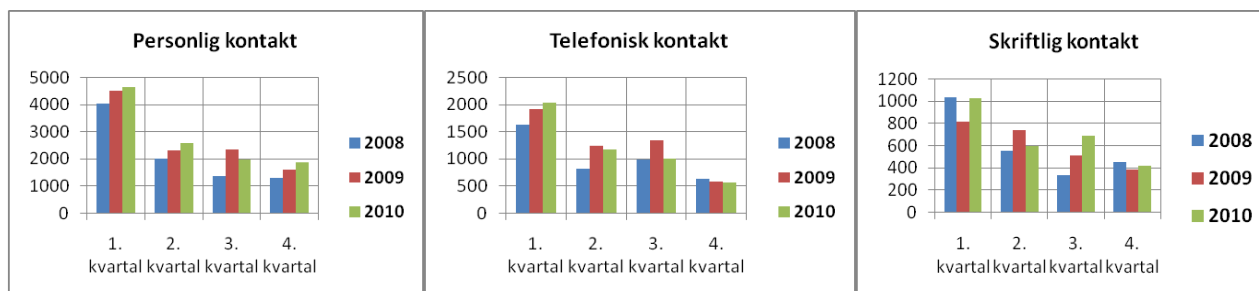
I 2010 har der på landsplan været en stigning på godt 12 % på antallet af ansøgere til de videregående uddannelser og en stigning på knap 12 % i antallet, der fik tilbudt en uddannelsesplads. Den øgede søgning har bevirket en stigning i adgangskvotienterne til en række uddannelser, ligesom uddannelser, der tidligere har haft ledige pladser, fik alle pladser besat.

Denne udvikling har bevirket et øget fokus på at inspirere de uddannelsessøgende til at være mere strategiske, når de søger ind på videregående uddannelse. Fx ved som lavere prioriteter at søge ind på relevante realistiske uddannelser eller ved at søge bredere geografisk.

Ligesom de seneste år har der i 2010 været en stigning i elevantallet på de gymnasiale uddannelser, hvor antallet af ansøgere og optagne på HF på enkelte skoler er steget med 1/3. Fra 2009 til 2010 steg antallet af 1. årselever på de gymnasiale uddannelser i Studievalg Østjyllands område fra 6.328 til 7.392, hvilket er en stigning på knap 17 %.

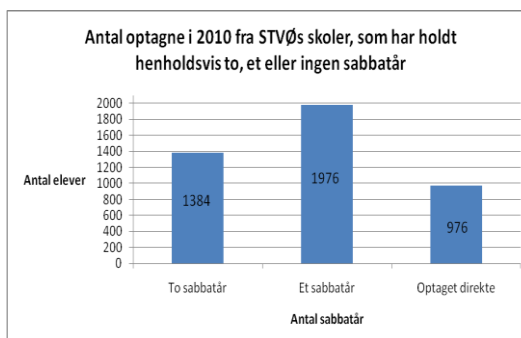
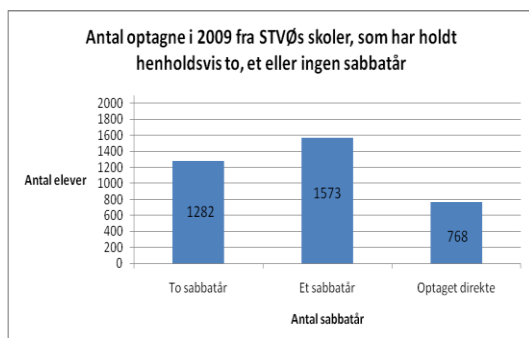
Den markante stigning i optagne på HF skyldes ifølge de berørte skoler primært to faktorer, dels unge, der har fået appetit på større uddannelsesmæssige udfordringer fx efter afsluttet erhvervsuddannelse, og dels unge, der ikke har kunnet få job eller ikke har kunnet få elevplads i forbindelse med en erhvervsuddannelse.

Der har været en lille stigning i antallet af vejledninger ved personlig kontakt i perioden fra 2008 til 2010. Fra 2009 til 2010 har der været et fald i antallet i 3. kvartal. Dette fald skyldes primært et markant fald i antallet af henvendelser umiddelbart efter 30. juli. Mange af de uddannelsessøgende var forberedte på, at det kunne være svært at blive optaget i 2010. Antallet af telefoniske vejledninger faldt lidt fra 2009 til 2010, hvorimod de skriftlige vejledninger steg lidt set på årsbasis. Der er variationer i de enkelte kvartaler fra år til år.

Figur 1: Personlig vejledning i 2008 til 2010 fordelt på medie.

I Studievalg Østjyllands område er antallet af unge fra gymnasiale uddannelser, der bliver tilbudt pladser på videregående uddannelser steget fra ca. 5.000 i 2009 til ca. 6.000 i 2010. Diagrammerne forneden viser udviklingen af antal optagne i 2009 og 2010 fra STVØs skoler, som har holdt hhv. to, et eller ingen sabbatår. Der er tale om en svag stigning i procentdelen af studenter, der går direkte i gang med en videregående uddannelse eller vælger kun at have et sabbatår. Således var der i 2009 15%, der gik direkte fra studentereksamen til videregående uddannelse, og 31% der havde et sabbatår, mens der i 2010 var 16%, der gik direkte fra studentereksamen til videregående uddannelse og 33% der havde et sabbatår.

Figur 2: Antal optagne i 2009 og 2010 fra STVØs skoler, som har holdt hhv. 2, 1 eller ingen sabbatår.

Udviklingen med at de unge søger tidligere ind på de videregående uddannelser samtidig med at antallet af ansøgere er stigende har generelt bevirket, at der er kommet mere fokus på at være bredere søgende, både uddannelsesmæssigt og geografisk. Denne tendens har påvirket de vejledningssøgendes efterspørgsel af vejledningsydelser, ligesom de kollektive oplæg er tilpasset behovet for mere strategisk tænkning i forbindelse med at søge ind på videregående uddannelser.

2. Lokale brugerundersøgelser og data

I 2010 har Studievalg Østjylland lavet følgende brugerundersøgelser:

- En kvantitativ undersøgelse af Karrierevalg.
- En kvalitativ undersøgelse af de kollektive oplæg.
- En brugerundersøgelse i centret.
- Endelig er der udarbejdelsen af tilgange til undersøgelse af deltagernes udbytte af procesbårne gruppevejledninger, som stadig pågår.

Evaluering af Karrierevalg 2010

Karrierevalg er en central del af Studievalg Østjyllands vejledningsydelser og består af oplæg om videregående uddannelse og erhverv afholdt af studerende og personer i job rettet mod de to ældste årgange på de gymnasiale uddannelser. Desuden har EUD-elever mulighed for at deltage.

Deltagerne kunne i 2010 tilmelde sig to ud af 54 mulige oplæg, hvoraf 45 var uddannelsesoplæg. På 39 af uddannelsesoplæggene deltog både en erhvervsperson og en uddannelsespersion.

Karrierevalg blev for første gang afholdt sammen med Uddannelse Uden Grænser, hvor virksomheder og uddannelsesinstitutioner har stande, hvor de unge kan få yderligere information dels om virksomhedernes vurdering af jobindhold, beskæftigelsesmuligheder og dels om det konkrete indhold i de enkelte videregående uddannelser.

I forbindelse med Karrierevalg den 23. og 24. februar 2010 blev der lavet en evaluering af arrangementet. Antallet af indkomne evalueringer fra elever er ca. 2100. Der deltog godt 12.000 personer på Karrierevalg.

Oplæggene:

89 % finder udbuddet af oplæg godt eller meget godt. 9 % finder det mindre godt.

87 % finder indholdet i oplæggene godt eller meget godt.

81 % finder oplæggenes kombination mellem uddannelse og erhverv god eller meget god.

79 % svarer, at oplæggene har givet anledning til overvejelser over uddannelsesvalget.

82 % finder kombinationen af oplæg og messe god eller meget god.

Adspurgt om hvilken del af oplægget, de synes bedst om, svarer 36 % uddannelsesoplægget,

17 % erhvervsoplægget, og 37 % svarer, at de var lige gode.

Elevernes samlede indtryk og udbytte:

88 % svarer, at det samlede indtryk af arrangementet er godt eller meget godt.

På spørgsmålet om de føler sig bedre rustet til at vælge uddannelse svarede 38 % i meget høj grad, og 44 % svarede delvist.

77 % svarede at deres udbytte af arrangementet var godt eller meget godt.

Hele evalueringen kan hentes på: www.studievalg.dk/oestjylland -> "Om centret"

Evaluering af kollektive oplæg

STVØ har i 2010 i lighed med de foregående år valgt at lade de kollektive oplæg på 2.

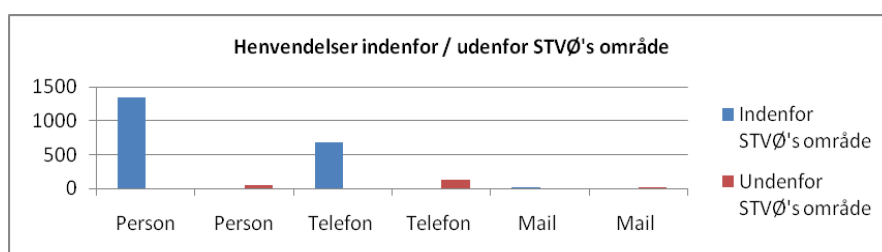
årgang/1.hf evaluere ved en kvalitativ undersøgelse, hvor elever fra STVØs skoler bliver bedt om at skrive en kort tekst i anekdoteform om deres oplevelse af oplægget. Eleverne modtager en mail med forslag til overskrifter, de kan forholde sig til, så anekdoterne fremstår som semi-

strukturerede evalueringer. Vi har i år haft en praktikant fra sociologistudiet på Aalborg Universitet til at stå for udførelsen og opsamlingen.

Den overordnede tendens i de indkomne anekdoter er en positiv holdning til oplæggets indhold og struktur, som ifølge flere sætter tanker i gang. Der er ros til den konstruktive viden om forskelle og ligheder i uddannelsessystemet, som oplægget formidler, og til muligheden for at fokusere på egne drømme i den tilknyttede øvelse. Flere elever ønsker højere grad af aktivering undervejs i oplægget, og netop muligheder for større grad af elevaktivering er fokusområde for udviklingen af dette oplæg til næste år. Endelig er der flere elever, der synes det er for tidligt (2. årgang) at tænke på uddannelse, mens flere elever tilsvarende synes, det kommer på rette tid.

Undersøgelse af de vejledningssøgendes geografiske fordeling i centret.

Sammen med de øvrige studievalscentre er der i september, oktober og november lavet en undersøgelse af, hvor de vejledningssøgende kommer fra. Undersøgelsen omfattede personlig fremmøde, telefoniske henvendelser og mails. Resultatet for Studievalg Østjylland blev som vist i nedenstående skema.

Figur 3: Henvendelser i vejledningscentret inden for/uden for STVØs område.

Undersøgelsen viser ret entydigt, at langt hovedparten af de personlige og telefoniske henvendelser er fra personer bosat inden for centerets geografiske område. For en by som Aarhus giver det en ekstra udfordring, da henvendelserne i centret ikke blot er vejledningssøgende med studentereksamen fra STVØs eget område, men også mange fra andre STV-områder, som vælger at flytte til byen inden valg af uddannelse. Hvad angår mail er antallet af tilbagemeldinger så få, at der ikke kan udledes noget.

Effekten af gruppevejledning – status og det videre forløb.

Der er i løbet af 2010 udarbejdet flere modeller til afprøvning af, om effekten af gruppevejledning kan måles set over tid. Modellerne er bygget op om, at deltagerne svarer på et spørgeskema før og et eller to spørgeskemaer efter gruppevejledningen.

I efteråret har Studievalg Østjylland haft en sociologistuderende i praktik, så vi har kunnet få nye aspekter ind i brugerundersøgelserne. Undersøgelserne af effekten af gruppevejledning er ikke nået så langt, da vores fastansatte kvalitetsmedarbejder har været på barsel i hovedparten af 2010.

Status er:

- Der er udarbejdet konkrete undersøgelsesmetoder, der skal afprøves mere systematisk
- Der er lavet enkelte undersøgelser, der ikke giver et entydigt resultat, ud over at det på kort sigt tyder på, at deltagerne bliver bevidste om og kan bruge de redskaber, som de er blevet præsenteret for til gruppevejledningen.

3. Status for opfyldelse af uddannelseskraav for vejledere

Status pr. 31. december 2010 for de 9 fastansatte vejlederes uddannelse:

- 1 er uddannet Master i vejledning (p.t. ansat 3/5)
- 1 forsøger stadig at opnå en individuel kompetencevurdering
- 3 er i gang med at tage uddannelsen Master i uddannelses- og erhvervsvejledning
- 3 er i gang med at tage diplomuddannelsen i uddannelses- og erhvervsvejledning
- Én afventer 2 års erfaring med vejledning mhp. at påbegynde diplomuddannelsen i uddannelses- og erhvervsvejledning om 1 – 1½ år.

I forbindelse med vikariater er det ikke lykkedes at få kvalificerede ansøgere med en af de to vejlederuddannelser.

2/3 af de fastansatte vejledere er i gang med at tage en vejlederuddannelse, hvilket lægger beslag på betydelige personalemæssige ressourcer.

Det har ikke været muligt for medarbejdere med mange års vejledererfaring, at opnå en individuel kompetencevurdering til diplomuddannelsen i uddannelses- og erhvervsvejledning. Tilsvarende har det ikke været muligt for medarbejdere at få merit til et eneste modul i diplomuddannelsen, selv om flere har haft akademiske uddannelser, der indholdsmæssigt minder om væsentlige dele af specifikke moduler i diplomuddannelsen.

Det er vigtigt, at ansatte vejledere ansat i Studievalg er velkvalificerede. Det bidrager ikke til den enkelte medarbejders vejledningsmæssige kompetencer at skulle tage en uddannelse, hvis indhold de reelt behersker på forhånd. Derfor håbes der på, at det i en nær fremtid reelt kan lade sig gøre for Studievalgs erfarne vejledere at opnå diplomuddannelsen i uddannelses- og erhvervsvejledning gennem en realkompetencevurdering. Herudover håbes der på, at der kan opnås et bedre match mellem kompetencekravene til vejlederarbejdet i Studievalg og indholdet i diplomuddannelsen i uddannelses- og erhvervsvejledning.

4. EUD-indsatsen – herunder samarbejdet og aftaler med erhvervsskolerne

Det har vist sig, at en del af eleverne på erhvervsskolerne er meget bevidste om, at de efter nogle års arbejds erfaring ønsker at søge ind på en relateret videregående uddannelse. Det er oftest tilfældet, at eleverne har en direkte kontakt til den konkrete videregående uddannelse, hvor de deltager på informationsmøder og er i dialog med vejlederne. På grund af finanskrisen søger en del i forbindelse med afslutningen af EUD uddannelsen direkte ind på en videregående uddannelse eller adgangskurser til disse.

På nuværende tidspunkt er det ikke muligt at finde antallet af optagne fra de enkelte erhvervsskoler. Med indførelsen af Ungedatabasen håber vi, at det kan lade sig gøre.

Bevidstheden om muligheden for at tage en videregående uddannelse oven på en erhvervsuddannelse understøttes flere steder af, at uddannelsesinstitutionerne fysisk er placeret samme sted eller tæt på hinanden.

Alle erhvervsuddannelserne får materiale om EUD'ernes videreuddannelsesmuligheder. På uddannelser med grundforløb, som f.eks. HG, SOSU og Webintegrator/Digital Media bliver der holdt kollektive oplæg. De steder, hvor deltagelse i oplæggene har været frivillig, har deltagerantallet til tider været begrænset.

På HGS er der holdt gruppevejledning.

På de tekniske skoler holdes der møder med vejlederne, der henviser elever til Studievalg.

Oversigt over afholdte arrangementer på EUD 2010:

Uddannelse	Gruppevejl.	Oplæg	Åbent hus	Møde med/oplæg for vejledere
SOSU/PAU		8	2	
Teknisk skole		4		3
Landbrugsskole				2
HG/HGS	1	13		1
I alt	1	25	2	6

Studievalg deltager på nogle af erhvervsskolernes uddannelses- og jobmesser, hvor der orienteres og vejledes om EUD'eres videreuddannelsesmuligheder samt de tilhørende job og karrieremuligheder. På alle erhvervsuddannelserne bliver eleverne tilbudt deltagelse i Karrierevalg.

På flere erhvervsuddannelser bliver der uafhængigt af Studievalg holdt informationsmøder af de videregående uddannelser, der traditionelt optager deres afgangselever. Fx har både Ingeniørhøjskolen i Aarhus og Maskinmesterskolen i Aarhus rekrutteringskampagner på de tekniske skoler i området.

De to studievalgscentre i Region Midtjylland deltager i projektet "EUD som adgang til videregående uddannelse". Projektet er finansieret af Region Midt og er forankret på tre erhvervsskoler i regionen: Herning, Holstebro og Horsens. Projektet strækker sig over perioden 1/3 2009 – 31/12 2011.

Projektet har til formål at gøre erhvervsuddannelserne attraktive for såvel bogligt som praktisk velbegavede og ressourcestærke unge, der har et videreuddannelsesperspektiv. Endvidere er det hensigten at sikre erhvervslivets behov for veluddannede medarbejdere med en praktisk relateret tilgang.

For at skabe fokus på de erhvervsuddannedes videreuddannelsesmuligheder har studievalgscentrene vest for Storebælt i samarbejde med de respektive regioner den 14. september 2010 arrangeret og afholdt konferencen "Den femte vej" med deltagelse af næsten 200 personer fra Undervisningsministeriet, erhvervsuddannelserne, de videregående uddannelser, UU og Studievalg. Konferencen udsprang af samarbejdet mellem Studievalg Midt- og Vestjylland og Studievalg Østjylland.

5. Samarbejdet med de gymnasiale uddannelser.

Samarbejdet med de gymnasiale uddannelser bygger på, dels at der på alle skoler gives den samme grundpakke af ydelser, bestående af kollektiv, gruppevis og individuel vejledning, og dels at ydelsernes indhold tilpasses den enkelte skole.

Der er en tæt dialog med skolerne for at få information om skolens elever og skolens kultur, så bl.a. vægtningen af oplæggenes indhold bedst muligt understøtter elevernes valg af videregående uddannelse og tilhørende søgestrategi.

Med et stigende antal afviste ansøgere på de videregående uddannelser er det relevant, at den enkelte har flere realistiske prioriteter, som vedkommende har ejerskab til.

Skolernes vejledere henviser elever, der har brug for vejledning i et videreuddannelsesperspektiv, til Studievalgs træffetider, ligesom de har mulighed for sammen med eleven at booke en tid. Bookingsystemet fungerer så godt, at det er taget i brug af 4 andre studievalgscentre og er ved at blive indført af de sidste 2 studievalgscentre.

For enkelte elevgrupper er der et endnu tættere samarbejde mellem skolens vejledere og Studievalgs vejledere. Det gælder f.eks. asperger-klasser.

I det omfang det passer ind i skolernes koncepter, deltager Studievalg på arrangementer for kommende eller nystartede elever med forældredeltagelse.

Fra de fleste skoler deltager vejledere på Karrierevalg.

Hvert år i januar holder Studievalg Østjylland et møde med kontaktvejlederne på de gymnasiale uddannelser. På mødet gennemgås og drøftes samarbejdet, hvorefter en ekstern oplægsholder belyser et emne, der er vejledningsfagligt relevant og aktuelt. I 2010 var emnet "Uddannelsesvalgets realisering" med foredrag af ph.d.studerende Anette Schnieber fra Psykologisk Institut, Aarhus Universitet. Alle vejlederne på skolerne bliver inviteret med til mødet.

6. Udvidet behov – indsatsen – metoder og erfaringer

I vejledningsåret 2010 har vores indsats over for unge med udvidet behov for vejledning om valg af videregående uddannelse og erhverv antaget flere former. Indsatsen har udviklet sig i takt med vores erfaringer med at nå ud til målgruppen både i ungdomsuddannelserne og i centret.

Registrering af udvidet behov

2010 har budt på en kraftig stigning i antallet af samtaler med vejledningssøgende med udvidet behov, både på skolerne og i centret. Hvor vi i 2009 havde 2.183 samtaler registreret som udvidet vejledningsbehov, er dette tal i 2010 steget til 3.693, hvilket svarer til en stigning på 69%.

Hvor andelen af samtaler med udvidet vejledningsbehov i 2009 udgjorde 12% af Studievalg Østjyllands vejledningssamtaler, er denne andel nu steget til 20% i 2010. Vi ser to væsentlige årsager til denne udvikling:

1) De vejledningsøgende er pga. finanskrisen og arbejdsløshed og et stort antal afviste ansøgere til videregående uddannelse i højere grad begyndt at tale højt om deres tvivl og frygt – der sker altså i højere grad end tidligere en italesættelse fra den enkelte vejledningsøgende af de faktorer, vi normalt karakteriserer som et udvidet behov.

2) Vi har i Studievalg Østjylland arbejdet indgående med begrebet "udvidet behov" igennem 2010, bl.a. ved et todages fagligt seminar og en efterfølgende intern kursusdag, hvor vi har diskuteret tegn på udvidet behov og efterfølgende relevante vejledningsværktøjer. Fokus på det udvidede behov og hvordan det håndteres i samtalen er endvidere en integreret del af det projekt om kollegial supervision, som vi satte i søen i 2010, og som fortsat er i gang.

Kollektiv vejledning på ungdomsuddannelserne

Vi har i det forgangne år yderligere kvalificeret fokus på udvidet behov i vores kollektive oplæg ved en revision af det vejledningshjul, som er en essentiel del af oplæg på 2. årgang og i 1. hf, og som blev præsenteret i årsrapporten 2009. Vejledningshjulet fungerer som værktøj for selvidentifikation, hvor eleverne, på baggrund af deres udslag i vejledningshjulets fire faser, kan få hjælp og idéer til relevante vejledningstilbud til netop deres situation.

Et af de nye tiltag er, at vi i højere grad knytter vejledningshjulet sammen med en punktering af myter om uddannelsessystemet (som fx at man kan forbedre sit gennemsnit eller at ens eksamensbevis bliver forældet), således at vi både sætter fokus på barrierer, der kan opstå i kraft af misforståelse af uddannelsessystemets rammer og regler, og på barrierer der handler om personlig valgproces.

Vi har endvidere i højere grad end hidtil præsenteret det danske videregående uddannelsessystem som et modulariseret system, hvor man kan vælge overskuelige uddannelsesblokke og siden bygge oven på, hvis lysten og behovet skulle være der. I den generelle feedback på vores oplæg har dette fokus vist sig at have stor betydning for mange elever, ikke mindst med uddannelsesfremmed baggrund, som ofte kan opleve det som vanskeligt at overskue uddannelseslængder på 3½-6 år.

Vi har afprøvet en højere grad af segmentering af oplæggene, således at vi i højere grad end hidtil søger at fremfinde vinkler på de kollektive oplæg, der kan have særlig interesse for hhv. stx, hhx, htx, hf og ib. Således har vi i flere oplæg på hhx og i gruppevejledninger samme steder haft fokus på spørgsmålet om, hvorvidt uddannelse kan betale sig i en diskussion om forventede livsindkomster. Dette har vist sig frugtbart som diskussionsoplæg og som appetitvækker blandt elever, som måske i udgangspunktet havde fokus på elevpladser i stedet for videregående uddannelse.

På 3. år og 2. hf har vi i højere grad end hidtil inkorporeret et fokus på studiekompetence, ikke mindst på de studiekompetencer som de videregående uddannelser gennem interview har fortalt os, at de lægger særligt vægt på. Vi forbinder disse studiekompetencer med de kompetencer, man kan forvente, de har fået ud af en gymnasial uddannelse, og vi kommer med bud på, hvordan man kan forbedre disse kompetencer gennem målrettet brug af eventuelle sabbatår. På den måde er det vores ambition at få eleverne til i højere grad at se en sammenhæng mellem gymnasiet og videregående uddannelse i stedet for et brud – hvilket i høj grad også er tænkt med elever med uddannelsesfremmed baggrund for øje.

På Paderup Gymnasiums klasse for elever med en asperger-diagnose tilrettelægger vi den kollektive vejledning i tæt samarbejde med klassens gennemførselsvejleder og mentorer, og det betyder bl.a. at vi her giver en udvidet kollektiv introduktion til Studievalg, deltager i et forældrearrangement for klassen og er i gang med en plan om at samarbejde med rådgivnings- og støttecentret på Aarhus Universitet med henblik på at give de bedste rammer for en valg- og uddannelsesproces i denne gruppe.

Gruppevis vejledning på ungdomsuddannelserne

Gruppevis vejledning i form af workshops om forskellige uddannelsestemaer har også været udbudt på de østjyske ungdomsuddannelser i 2010. De gennemgående temaer har været: "Er du i tvivl?", "Har du en plan?" og "Har du en plan B – beslægtede uddannelser". Vi har udbudt i alt 62 gruppevise vejledninger i 2010, heraf har ca. en tredjedel haft deltagere nok til at blive gennemført. I alt 154 elever har deltaget i en gruppevis vejledning i 2010.

Der har gennemsnitligt deltaget syv elever i de afholdte workshops, og der har generelt været meget store forskelle i elevernes baggrund og motivation for at deltage. Vi har derfor

integreret en del information og introduktion til UG.dk i vores gruppevis vejledning i forsøget på at favne alle deltagere uanset udgangssituation.

Gruppevis vejledning i centeret

I forbindelse med U-days i Aarhus (Åbent hus på de videregående uddannelser i Aarhus) har vi afholdt en række vejledningsworkshop med temaer som "Er du i tvivl?", "Uddannelse i udlandet" og "Sådan søger du optagelse", som tiltrak i alt 114 deltagere, heriblandt en større gruppe unge med psykiske lidelser, som var i gang med et kommunalt drevet afklaringsforløb mod uddannelsesparathed og job.

Dette kommunale tilbud er det planen, at vi skal samarbejde med i 2011, således at Studievalgs fokus på valgproces og videregående uddannelse bliver en integreret del af det udslningsforløb, disse grupper af unge visiteret dertil af Aarhus Kommune gennemgår.

I vejledningscentret i Vestergade har vi endvidere søgt at udvikle netværksmetoden som et aktivt vejledningsværktøj, hvor man ved at afdække sit netværk kan finde ressourcer til at understøtte valg af uddannelse og/eller erhverv.

Rekruttering og booking

Vi har øget og optimeret tilgængeligheden til vores vejledning på de gymnasiale skoler med det elektroniske bookingsystem Ubase, som i 2010 er blevet udbredt til samtlige Studievalgcentre i Danmark. Studievalg Østjylland står for den tekniske support og såvel teknisk som indholdsmæssig udvikling af systemet, hvilket sker løbende, ikke mindst på baggrund af de enkelte brugeres feedback. Også eVejledningen kan nu henvise til bookingsystemet, når de i relevante situationer ønsker at opfordre vejledningssøgende til at opsøge udvidet vejledning hos Studievalg.

En medarbejder har eksperimenteret med screening af gymnasieelever ift. at identificere udvidet vejledningsbehov. Screeningen skete på baggrund af de samme 16 udsagn, der danner grundlag for elevernes udfyldelse af vejledningshjulet i de kollektive oplæg på 2. årgang, for at sikre en vejledningsfaglig sammenhæng og kontinuitet med vores øvrige vejledningskoncept. Eksperimenterne er udført i forbindelse med en modulopgave på masteruddannelsen i vejledning og vil blive gjort til genstand for faglig diskussion og udvikling i centrets samlede medarbejderstab.

Studievalg Østjylland tester endvidere i december 2010 og januar 2011 et elektronisk baseret program til fastholdelse af vejledning, afklaring og handleplaner, som måske kan vise sig brugbart til såvel forberedelse af samtaler med elever med udvidet vejledningsbehov som til fastholdelse af deres videre afklaringsproces.

Ekstern gruppevis og individuel vejledning

Til Karrierevalg afholdt STVØ en række workshops om tvivl og uafklarethed, om optagelse og oplæg om uddannelsesmuligheder for EUD. I alt 12 workshops med i alt 217 tilmeldte – hertil kommer de mange ikke-registrerede som blot dukkede op på selve dagen. Evalueringen af Karrierevalg som omtalt i afsnit 2 viser, at denne version af Karrierevalg virkelig er et arrangement, som eleverne har stort udbytte af. Vi har derfor valgt at fortsætte samarbejdet med Uddannelse uden grænser også i 2011.

Vi har deltaget i Lær Dansk Århus' halvårlige jobmesser, hvor personer med udenlandsk baggrund har kunnet møde virksomheder og i den forbindelse få hjælp til afklaring af deres uddannelsessituation hos Studievalg.

Vi har været en del af et større arrangement for afviste ansøgere på Aarhus Universitet umiddelbart efter 30. juli med henblik på at give afviste ansøgere hjælp, overblik og afklaring til en evt. ansøgning ved 2. ansøgningsrunde.

Vi har endvidere deltaget i et vejledningsforløb udbudt af Jobcenter Århus i august og september måned med fokus på unge kontanthjælpsansøgere, som typisk havde fået afslag på optagelse til videregående uddannelse eller var arbejdsledige og uafklarede ift. videregående uddannelse. Vi deltog med tre oplæg og tilbud om personlig vejledning.

Vi har i efteråret 2010 holdt et indledende møde om samarbejde med Shaqo Junior i Gellerup – et vejledningsprojekt, hvis mål er at fastholde unge mellem 16 og 24 fra belastede boligområder i uddannelse og erhverv. Tanken er, at vi kan bidrage med oplæg og workshops og tydeliggøre mulighederne for individuel vejledning om uddannelse.

Endelig har vi i lighed med sidste år afholdt oplæg om optagelse for elever på forskellige højskoler i lokalområdet, i 2010 gjaldt det Århus Daghøjskole, Egmonthøjskolen, Testrup højskole og Designhøjskolen i Randers.

Opkvalificering af vejlederne

Studievalg Østjylland har i 2010 igangsat et supervisionsprojekt blandt centrets vejledere. Der er tale om kollegial supervision, hvor hver kollega har en fast supervisionsmakker, således at man på skift kan give hinanden supervision – primært på samtaler i centret, men i det omfang kalenderen tillader det, kan supervision også gives på skolerne. Som tidligere nævnt har arbejdet med supervision også indeholdt et øget fokus på udvidet behov, og vi har gjort de enkelte barriere kategorier fra Studievalg Danmarks notat om udvidet vejledningsbehov til genstand for øget opmærksomhed i centervejledningen og som et punkt, der kan inkluderes i en supervisionsamtale.

Supervision i teoretisk og praktisk forstand, herunder forskellige øvelser og undervisning i supervision har været en integreret del af centrets faste månedsmøder, og undervisningen er bl.a. varetaget af en medarbejder, der fra et tidligere job har en uddannelse i kollegial supervision.

7. UG.dk – anvendelse og erfaringer med UG.dk og anden brug af it-baseret vejledning

UG.dk er et centralt redskab for os på ungdomsuddannelserne og i centret i såvel vores individuelle som kollektive og gruppevis vejledning. Vi har fokus på at understøtte de vejledte i at blive selvhjulpne i deres valgproces. Derfor prioriterer vi at vejlede i opbygningen og brugen af UG.dk, så de selvhjulpne sættes i stand til at kunne udnytte funktionaliteterne på portalen til gavn for deres uddannelsesvalg. Introduktion til UG.dk indgår i vores kollektive og gruppevis vejledningsydelse samt i de individuelle vejledningssamtaler.

UG.dk fungerer som vidensbank også for Studievalgvejlederne. Det er oftest her, at vi sammen med den vejledte først finder basisinformationerne om de respektive studier. Informationernes aktualitet er derfor helt afgørende for vores vejledningspraksis, hvilket portalen ikke altid kan leve op til. Vi kunne ønske os en mere løbende opdatering af informationerne, end den forekommer at foregå nu.

Det samme gælder arrangementskalenderen, som uddannelsesinstitutionerne selv er ansvarlige for at udfylde. Kalenderens ufuldstændighed er et problem på en officiel hjemmeside som UG.dk, hvor hjemmeside-brugerne med rette forventer at kunne få det fulde overblik over vejledningsaktiviteter og informationsarrangementer. Det er et spørgsmål om kalenderen overhovedet bør være på portalen, hvis ikke uddannelsesinstitutionerne kan pålægges at opdatere den.

Forsidens indgange for forskellige målgrupper fungerer godt. Rækkefølgen af fremkomne hits ved en søgning giver dog anledning til en del forvirring for såvel vejledte som vejledere. Ordinære uddannelser på fuld tid figurerer ofte langt ned på listen af muligheder, hvilket er med til at forvirre både vejledte og vejledere.

Den nye funktion med overblikket over uddannelsessystemet er nyttigt og anvendeligt. En visuel anskueliggørelse af uddannelseslandskabet og dets kombinationsmuligheder har været efterlyst længe blandt vejlederne, der dagligt møder spørgsmål fra de vejledte om muligheder for at tage uddannelser i forlængelse af hinanden. Tidens unge ønsker ikke at afskære sig muligheder og vil have garanti for, at der er perspektiv og fremtidsmuligheder forbundet med deres første uddannelsesvalg på videregående niveau.

Den iøjnefaldende placering af inspirationsværktøjerne på UGs forside nu ligger godt i tråd med Studievalg Østjyllands fokus på at introducere de vejledte til disse. Der er stor efterspørgsel på værktøjer som hjælp til selvhjælp, og der er nu en chance for, at flere UG-brugere gør brug af dem uden at skulle introduceres ekstra til dem.

Funktionen 'Uddannelser, der ligner' / 'Job, der ligner' er et stort aktiv for de vejledte, der savner overblik over uddannelser / job, der er fagligt relaterede. Muligheden for at få et perspektiv på det forestående uddannelsesvalg inden for en afgrænset faglighed er en øjenåbner for mange vejledte.

Faktaboksen i uddannelsesartiklerne er et godt pejlemærke for de vejledte, så de hele tiden ved, hvor den pågældende uddannelse hører til i uddannelsessystemet. Den nytilkomne oplysning om kvalifikations-niveau giver dog anledning til for mange misforståelser, da den forveksles med at være adgangskvotienten til de videregående uddannelser. I Studievalg Østjylland kunne vi ønske os oplysningen om kvalifikationsniveauet placeret uden for faktaboksen, evt. i afsnittet under overskriften 'Om uddannelsen'.

UGs indgang for forældre forventer vi at bruge især til forældrearrangementer på ungdomsuddannelserne og i vejledningssamtaler, hvor forældre deltager. En vejleder fra Studievalg Østjylland har deltaget i udarbejdelsen af den nye indgang, så vi er også af den grund opmærksomme på nyskabelsen.

For de vejledte, der har indkredset deres faglige interesser, er værktøjet Studievælgeren meget anvendeligt til at få det totale overblik over deres studiemuligheder. For de uafklarede vejledte er værktøjet her sværere at anvende. Vi har derfor i 2010 udviklet en række afklarende spørgsmål til de unge ang. uddannelsesvalget og har lagt disse på Studievalg Østjyllands hjemmeside www.studievalgweb.dk under overskriften 'Hvad skal jeg vælge uddannelse efter?' Disse kan med fordel besvares inden brugen af Studievælgeren.

Studievalgweb.dk

www.studievalgweb.dk er vores hjemmeside til elever i ungdomsuddannelserne. Her tilmelder eleverne sig vores emailservice, så de kan få direkte besked om relevante arrangementer og træffetider. Fra hjemmesiden er der ligeledes adgang til vores bookingsystem ift. samtaletider og deltagelse i gruppevejledning. Herudover finder eleverne information om adgangskrav til de videregående uddannelser, relevante links samt artikler med hjælp til selvhjælp ift. uddannelsesvalget.

De videregående uddannelsers hjemmesider

Hjemmesiderne for de respektive uddannelsesinstitutioner anvender vi dagligt i Studievalg Østjylland. Siderne har svingende kvalitet og informationsniveau. Eventuelle fejl eller uigennemskuelige beskrivelser af uddannelsen og optagelsen påpeger vi direkte over for institutionerne. Vi har en god kommunikation med de videregående uddannelser herom, men har forstået, at vores vejledningskontakter ikke altid har direkte adgang til opdatering af hjemmesiderne. Kommunikationsvejen internt på institutionen kan være lang, og hjemmesiderne indeholder derfor ikke altid de nødvendige oplysninger for de kommende studerende.

Generelt ser vi en tendens til, at uddannelsesinstitutionerne opfatter hjemmesiden som det medie, hvor de grundigt beskriver uddannelsens indhold og opbygning. Brochuren derimod præsenterer uddannelsen i meget generelle vendinger. Omvendt forholder mange vejledningssøgende sig, idet de betragter hjemmesiden som en slags 'udstillingsvindue' for uddannelsen og brochuren som det medie, hvori der går i dybden med beskrivelsen af uddannelsen. Dette forhold bevirker, at uddannelsernes hjemmesider er et gennemgående emne i vores vejledningssamtaler, da de vejledte skal gøres fortrolige med denne tankegang i brugen af medier og med de relevante sider.

8. Hvordan tænkes vejledningstilbud tilpasset eVejledning?

Ved etableringen af den nationale eVejledning har vi sammen med de øvrige Studievalgcentre præsenteret e-vejlederne for vores interne definition af de typer af barrierer ift. et uddannelsesvalg, som kan medføre et udvidet behov for vejledning.

Præsentationen skal ses som et første forsøg på at indkredse snitfladen mellem vores og det nye vejledningstilbud, således at de vejledningssøgendes behov kan honoreres passende. E-vejlederne er gjort bekendt med Studievalgcentrenes bookingsystem, som de kan henvise til, hvis der fx er basis for vejledning ansigt til ansigt eller et længere sammenhængende vejledningsforløb.

I Studievalg Østjylland vil vi gøre opmærksom på det nye vejledningstilbud både på ungdomsuddannelserne og i centret. Det har ikke været muligt at integrere egentlig information om den nye mulighed i efterårets kollektive oplæg på ungdomsuddannelserne pga.

eVejlednings relativt korte etableringsfase. Dette vil ske i forårets oplæg og via information i centret.

Studievalg Østjyllands egen elektroniske vejledning via telefon og email er fortsat en mulighed for de vejledningssøgende. I perioden 1.2. -15.3.11, der er en af vores spidsbelastningsperioder i centret, planlægger vi imidlertid at forkorte vores telefontid og henvise til eVejledning. Dette for at få mere tid til personlige vejledningssamtaler med de mange, der henvender sig i centret.

Yderligere tilpasning af vores vejledningstilbud til eVejledning vil vi vurdere løbende. En vejleder fra Studievalg Østjylland er også ansat i eVejledning og vi har derfor umiddelbar adgang til at følge udviklingen af det nye tilbud.

9. Nye tiltag, justeringer og ideer

Op imod 15. marts inviterede vi i 2010 vejledere fra de videregående uddannelser til at vejlede i vores center. På trods af annoncering, omtale i lokale aviser og tydelig annoncering også i centret var det begrænset, hvor mange af de vejledningssøgende der gjorde brug af muligheden, hvorfor det er aftalt ikke at prøve ordningen igen. Besøgene af vejlederne har understøttet den løbende vidensdeling mellem de videregående uddannelser og Studievalg.

De sidste 4 uger op mod 15. marts kommer godt ¼ af samtlige henvendelser direkte i vores center. Det bevirker, at der på trods af fuld bemanning kan være mange vejledningssøgende i kø. I 2011 vil der op mod 15. marts blive afholdt workshops, dels om optagelse og dels om motiverede ansøgninger. For at undgå at vejledningssøgende går forgæves, vil der ved kødannelse blive sat en tidsgrænse på 15 min. til en vejledningssamtale.

Hvis eVejledningen bevirker, at der sker et fald i Studievalg Østjyllands telefon- og mailvejledning, vil ressourcerne blive overført til de gymnasiale uddannelser, hvor det stigende antal elever betyder en stigende ressourcemæssig belastning.

Studievalg Østjylland deltager sammen med Studievalg Midt- og Vestjylland i projekt "Uddannelsesmobilitet i den midtjyske region", der har fokus på rekruttering af studerende til de naturvidenskabelige universitetsuddannelser. I Østjylland deltager Studievalg med vejledere og elever tilknyttet Horsens Gymnasium, Horsens Tekniske Gymnasium, Teknisk Gymnasium Aarhus Midtby, Langkær Gymnasium, Grenaa Gymnasium og Teknisk Gymnasium Grenaa.

Vi er derudover af Region Midtjylland blevet opfordret til at lave en ansøgning til et projekt, der sætter fokus på om valgprocesser kan bygges oven på de almene studiekompetencer hos eleverne i gymnasieskolen. Projektet tænkes udformet i tæt dialog med såvel STV MidtVest, som gymnasier og videregående uddannelser i området og ansøges i efteråret 2011.

I foråret 2011 indleder vi et samarbejde med Netværkets Ungetilbud i Aarhus Kommune. Netværkets Ungetilbud er et dagtilbud for unge mellem 18 og 30 år, der på grund af psykiske vanskeligheder ikke er kommet i gang med – eller har afbrudt – arbejde eller uddannelse. Tilbuddet skal afklare den unge i forhold til job eller uddannelse og ruste ham eller hende til et ungdomsliv. Studievalg Østjylland udarbejder i samarbejde med personale fra stedet et sammenhængende vejledningsforløb over 3-4 uger med fokus på uddannelse og erhverv. Det er tanken, at deltagerne møder Studievalgsvejlederne en gang ugentligt under forløbet.

I efteråret 2010 indledte vi et samarbejde med vejledningsprojektet Shaqo Junior i Aarhus Vest. Projektet retter sig mod tosprogede unge mellem 16 og 24 år. Det er et nytænkende og holistisk vejledningsprojekt, der tager afsæt i hele familien for at fastholde de unge fra belastede boligområder både i uddannelse og job. Vi har aftalt, at Shaqo Junior kan henvise til vejledningssamtaler i vores center og rekvirere oplæg og workshops til brug for fx forældrearrangementer.

Som en direkte udløber af samarbejdsaftalen mellem Aarhus Universitet og VIA University College er vi sammen med Studievalg Midt- og Vestjylland gået i gang med at formulere en fælles strategi. De to centres ledelser har formuleret et udkast til en strategi om centrenes vejledningsydelser, vejlederkvalificering, synlighed og samarbejdsflader i regionen. Udkastet skal nu op i koordinationsudvalget mellem de to uddannelsesinstitutioner, hvorefter medarbejderne i de to centre inddrages i konkretiseringen og prioriteringen af indsatsområderne.